

Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun iqtisadi potensialının reallaşdırılması dövlətin əsas prioritetidir

"2025-ci il arxada qaldı. Bu il də ölkəmiz üçün, xalqımız üçün uğurlu il olmuşdur. Azərbaycan xalqı sülh, təhlükəsizlik, əmin-amanlıq şəraitində yaşamışdır. Xalq-iqtidar birliyi bizim uğurlarımızın əsas amilidir. Əminəm ki, qarşıdan gələn 2026-cı il də ölkəmiz üçün uğurlu olacaq, ölkə qarşısında duran bütün vəzifələr həmişəki kimi uğurla icra ediləcəkdir".

Prezident İlham Əliyevin Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü və Yeni il münasibətilə xalqa müraciətində səsləndirdiyi bu fikirlər ötən ilin yekunlarını ümumiləşdirməklə yanaşı, ölkəmizin gələcək inkişaf istiqamətlərini də aydın şəkildə ortaya qoyur. Geridə qalan il Azərbaycanın müstəqil dövlət kimi möhkəmlənməsi, daxili sabitliyin qorunması və strateji hədəflərə doğru ardıcıl addımlarla yadda qalıb. Əldə olunan bütün uğurların mərkəzində isə xalqla dövlət arasında formalaşmış sarsılmaz birlik dayanır.

Azərbaycan son illərdə tarixinin ən məsuliyyətli və eyni zamanda ən qürurverici mərhələsini yaşayır. Otuz ilə yaxın davam etmiş erməni işğalına son qoyulması yalnız hərbi qələbə deyil, milli iradənin və tarixi ədalətin bərpası kimi qiymətləndirilir. Ölkəmiz ərazi bütövlüyünü və suverenliyini tam təmin etməklə yanaşı, beynəlxalq hüququn aliliyini də praktik müstəvidə təsdiqlədi. Bu Zəfər Azərbaycan xalqının öz gücünə, dövlətinin siyasi iradəsinə olan inamını daha da möhkəmləndirdi.

İşğaldan azad edilmiş Qarabağ və Şərqi Zəngəzur bu gün yeni inkişaf mərhələsinə qədəm qoyur. Uzun illər vandallığa məruz qalmış bu torpaqlarda genişmiqyaslı bərpa və quruculuq işləri aparılır. Regionun iqtisadi potensialının reallaşdırılması dövlət siyasətinin əsas istiqamətlərindən biridir. Kənd təsərrüfatı ənənələrinin bərpası, xüsusilə üzümçülük, pambıqçılıq, tütüncülük, heyvandarlıq və bağçılıq sahələrinin inkişafı bölgənin iqtisadi döviyyəyə sürətlə qoşulmasına şərait yaradır.

Bununla yanaşı, sənaye zonalarının yaradılması, logistika mərkəzlərinin formalaşdırılması və müasir infrastrukturun qurulması yeni iş yerlərinin açılmasına və məşğulluğun artmasına imkan verir. Qarabağ və Şərqi Zəngəzur təkcə kənd təsərrüfatı deyil, sənaye və nəqliyyat baxımından da perspektivli region kimi formalaşır. Bu yanaşma Azərbaycanın ümumi iqtisadi strategiyasına uyğun olaraq dayanıqlı və balanslı inkişaf modelini təmin edir.

"Böyük qayıdış" proqramı azad edilmiş ərazilərə həyatın qaytarılmasında əsas rol oynayır. Bu proqram çərçivəsində keçmiş məcburi köçkünlərin doğma yurdlarına təhlükəsiz və mərhələli şəkildə qayıdışı təmin edilir. Prezident İlham Əliyevin azad edilmiş ərazilərə mütəmadi səfərləri, aparılan işlərə yerində nəzarəti və sakinlərlə bir-birə ünsiyyəti Böyük qayıdışın

insan mərkəzli siyasət olduğunu bir daha təsdiqləyir.

Böyük qayıdış yalnız evlərin tikintisi ilə məhdudlaşmır. Köçürülən ailələr üçün sosial xidmətlər, təhsil və səhiyyə müəssisələri, məşğulluq imkanları və psixoloji adaptasiya mexanizmləri yaradılır. Bu yanaşma insanların bölgədə uzunmüddətli və sabit həyat qurmasına zəmin yaradır. 2022-2026-cı illəri əhatə edən sosial-iqtisadi inkişaf strategiyası və "Böyük Qayıdışa dair I Dövlət Proqramı" ölkənin inkişafına dair yol xəritəsini müəyyən edir. Bu sənədlər beş milli prioritet əsasında icra olunur və iqtisadiyyatın xarici təsirlərə qarşı dayanıqlılığını gücləndirir.

İnvestisiya mühitinin yaxşılaşdırılması, rəqəmsallaşma və insan kapitalının inkişafı bu uğurların əsas dayaqlarıdır. Eyni zamanda işğaldan azad edilmiş ərazilərin iqtisadi fəaliyyətə reintegrasiyası ölkənin ümumi sosial-iqtisadi inkişafında mühüm rol oynayır. Uzun illər düşmən əsarətində olan tor-

paqlar artıq Azərbaycanın inkişaf dinamikasının ayrılmaz hissəsinə çevrilib.

Ötən il Böyük qayıdış prosesində də mühüm mərhələ kimi yadda qalıb. 2025-ci il ərzində Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdakı köç prosesi daha da intensivləşərək yeni yaşayış məntəqələrini əhatə edib. Təkcə son 12 ay ərzində 22 yeni yaşayış məntəqəsinə - 2 şəhər, 3 qəsəbə və 17 kəndə köç olub, Kəlbəcər və Ağdam şəhərləri, Qırmızı Bazar və Hadrut qəsəbələri, Ağdərə rayonunun Həsənriz, Suqovuşan, Kolatağ, Vəngli, Ağdam rayonunun Sarıcalı, Kəngərli, Laçın rayonunun Böyük, Ağdam ra-

ayonunun köçürülməsi planlaşdırılır. Qarşıdakı mərhələlərdə isə daha çox vətəndaşın bu ərazilərə köçürülməsi nəzərdə tutulur. Azərbaycan qarşıdakı illərdə daha mürəkkəb çağırışların və zəngin imkanların mövcudluğu ilə seçilən yeni mərhələyə daxil olur. Artıq 2027-2030-cu illəri əhatə edəcək yeni strategiya və "Böyük Qayıdışa dair II Dövlət Proqramı" hazırlanır. Bütün bu proseslər Azərbaycanın öz daxili resursları hesabına həyata keçirilir ki, bu da ölkənin iqtisadi gücünü və müstəqil siyasətini nümayiş etdirir.

Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdakı yaradılan yeni yol-nəqliyyat infrastrukturunu, hava li-

manları və müasir kommunikasiya xətləri regionun gələcək inkişaf perspektivlərini daha da genişləndirir. Bu ərazilərin yaxın illərdə Cənubi Qafqazın mühüm iqtisadi və logistika mərkəzlərindən birinə çevriləcəyi artıq real görünür. Bu gün Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdakı müşahidə olunan mənzərə Azərbaycanın müasir tarixində yeni bir mərhələnin başlanğıcını ifadə edir. Bu mərhələ qələbənin quruculuqla, keçmişin ağırlarının isə gələcəyə inamla əvəz olunduğu dövrüdür. Azad edilmiş torpaqlarda yenidən formalaşan həyat, qurulan şəhərlər və kəndlər, yaradılan sosial-iqtisadi imkanlar dövlətin gücünü və xalqın birliyini aydın şəkildə nümayiş etdirir. Qarabağ bu gün təkcə tariximizin şanlı səhifəsi deyil, həm də Azərbaycanın davamlı inkişaf yolunda irəlilədiyini təsdiqləyən canlı nümunəyə çevrilib.

Ülkər XASPOLADOVA,
"Azərbaycan"